

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžf/30/2014
Identifikačné číslo spisu:	7011201044
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7011201044.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Mikuláš Váreha - VENIKOM, so sídlom Slovenské Nové Mesto 270, právne zastúpený advokátom: JUDr. Pavlom Gombosom, so sídlom Advokátskej kancelárie Moldavská cesta 21, Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/221/16013-84438/2011/990325-r zo dňa 2. septembra 2011, o odvolaní žalobcu proti uzneseniam Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S 147/2011-108 zo dňa 11. marca 2013 a č. k. 7S 147/2011-97 zo dňa 5. februára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S 147/2011-97 zo dňa 5. februára 2013 p o t v r d z u j e .

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S 147/2011-108 zo dňa 11. marca 2013 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 7S 147/2011-53 zo dňa 21. novembra 2012 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č.: I/221/16013-84438/2011/990325-r zo dňa 2. septembra 2011. Uvedeným rozhodnutím žalovaný potvrdil dodatočný platobný výmer č. 740/230/10894/10/Bér zo dňa 30. apríla 2010, ktorým Daňový úrad Trebišov žalobcovi nepriznal nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie február 2008 a vyrubil mu rozdiel dane z pridanej hodnoty za toto zdaňovacie obdobie vo výške 238.114,91 eur. Žalobcovi krajský súd právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal odvolanie žalobca. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6S/120/2011-

91 zo dňa 14. júna 2012 (zrejme č. k. 7S/147/2011-53 zo dňa 21. novembra 2012) zmenil tak, že rozhodnutie Daňového riaditeľstva SR č.: I/221/16013-84438/2011/990325-r zo dňa 2. septembra 2011, ktorým bol potvrdený dodatočný platobný výmer Daňového úradu Trebišov č. 740/230/10894/10/Bér zo dňa 30. apríla 2010 a dodatočný platobný výmer Daňového úradu Trebišov č. 740/230/10894/10/Bér zo dňa 30. apríla 2010 sa zrušujú, vec vracia na ďalšie konanie a žalovanému sa ukladá povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania.

Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 7S 147/2011-97 zo dňa 5. februára 2013 uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok v sume 66 eur za odvolacie konanie podľa § 2 ods. 4, § 5 ods. 1 písm. a/ a § 6 ods. 3 (pol. č. 10a sadzobníka súdnych poplatkov) zákona č. 71/1992 Zb., s poučením, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu sa odvolal žalobca.

V dôvodoch odvolania vyslovil názor, že rozhodnutie Finančného riaditeľstva SR ako aj rozhodnutie správcu dane ako prvostupňového orgánu sú nezákonné, z ktorého dôvodu ich žalobca napáda podanou žalobou v súlade s § 249 O.s.p. v celom rozsahu. Uviedol, že žalobca patrí do skupiny spoločností personálne prepojených s pánom Mikulášom Várehom. Tvrdil, že súčasťou zámeru zaťažiť žalobcu a spoločnosti personálne prepojených s p. U. sú stovky výziev, miestnych zisťovaní a ústnych pojednávaní, kde daňové orgány vyžadovali účasť p. U. ako osoby nezastupiteľnej a od neho vyžadovali tisícky odpovedí bez reálnej výpovednej hodnoty, voči tomuto postupu sa spoločnosti museli brániť uplatnením svojich práv súdnou cestou, z ktorých dôvodov sa stali účastníkmi niekoľko desiatok súdnych sporov, keď podanými žalobami napadli nezákonnosť postupu ako aj rozhodnutí daňových úradov a podľa jeho vedomostí neboli tieto konania právoplatne ukončené v neprospech týchto subjektov, pričom Krajský súd v Košiciach v cca 190 prípadoch právoplatne konštatoval nezákonnosť postupu daňových úradov, dajúc do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7S/110/2011, ktoré bolo potvrdené najvyšším súdom rozhodnutím sp. zn. 2SŽf/16/2012 zo dňa 23. októbra 2012. Dôvodil, že súdom vyrubená povinnosť uhradiť súdny poplatok žalobcovi prakticky znemožňuje domáhať sa ochrany svojich práv súdnou cestou, ktoré predstavuje jeho ústavné právo zaručené Ústavou Slovenskej republiky, pričom domáhať sa súdnou cestou zrušenia rozhodnutia žalovaného predstavuje jedinou zákonnú cestu, ktorou si žalobca môže uplatniť právo na ochranu v danej veci. Mal za to, že právo na oslobodenie od súdneho poplatku mu patrí aj vzhľadom k tomu, že ide o podnikateľský subjekt, keď súčasná situácia žalobcovi nedovoľuje zaplatiť súdny poplatok. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cob/39/2012 - 135, ktorým súd priznal žalobcovi - podnikateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov z obdobných dôvodov ako uviedol žalobca. Dôvodil, že s ohľadom na neprimerané zaťaženie spoločností spojených s p. U. zo strany daňových úradov, pokračovanie daňových kontrol zo strany správcu dane nerešpektujúce rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, nezákonné zadržiavanie finančných prostriedkov patriacich týmto spoločnostiam zo strany daňových úradov, blokovanie majetku a v neposlednom rade aj z dôvodu negatívnej medializácie vecí zo strany štátnych orgánov, tieto spoločnosti nemôžu vykonávať žiadnu podnikateľskú činnosť, z ktorých dôvodov sa dostali do finančnej tiesne. Tvrdil, že žalobca nedisponuje žiadnou finančnou hotovosťou, s ktorou by mohol voľne disponovať, nemá taktiež žiaden hnutelný, či nehnuteľný majetok relevantnej hodnoty, ktorý by bolo možné speňažiť a s ktorými môže disponovať.

Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 7 S 147/2011 - 108 zo dňa 11. marca 2013 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

V odôvodnení uvedeného rozhodnutia krajský súd poukazom na skutkové zistenia, vyplývajúce zo spisu a na právnu úpravu ustanovenú v § 138 ods. 1 O.s.p., konštatoval, že zákonné ustanovenie § 138 ods. 1 O.s.p., ktoré citoval, umožňuje vyhovieť žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov v prípade, ak sú kumulatívne splnené obidve podmienky, teta odôvodnenosť z pohľadu pomerov účastníka a zároveň sa nejedná o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatnenie alebo bránenie práva. Uviedol, že žalobca ako fyzická osoba - podnikateľ, bol zapísaný do živnostenského registra za účelom podnikania a nepriaznivá

finančná situácia žalobcu je dôsledkom skutočností, ktorých pôvod je v podnikaní a s podnikaním súvisia, ako aj, že ak by nepriaznivá finančná situácia bola dôvodom pre oslobodenie od súdnych poplatkov, znamenalo by to prenesenie časti rizika spojeného s podnikaním na štát, čo je neprípustné. Krajský súd skutočnosti tvrdené žalobcom (neprimerané zaťaženie spoločnosti, nezákonné zadržiavanie finančných prostriedkov zo strany daňových úradov, blokovanie majetku) pre posúdenie žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov považoval za irelevantné. Záverom krajský súd uviedol, že žalobca nepredložil súdu žiadne dôkazy na preukázanie ním tvrdených skutočností, teda že by jeho pomery odôvodňovali priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu sa odvolal žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a priznal mu oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

V dôvodoch odvolania uviedol, že má jednoznačne za to, že rozhodnutie Finančného riaditeľstva SR ako aj rozhodnutie správcu dane ako prvostupňového orgánu sú nezákonné, z ktorého dôvodu ich žalobca napáda podanou žalobou v súlade s § 249 O.s.p. v celom rozsahu. Zotrval na tvrdení, že žalobca patrí do skupiny spoločností personálne prepojených s pánom U., ako aj že súčasťou zámeru zaťažiť žalobcu a spoločnosti personálne prepojených s p. U. sú stovky výziev, miestnych zisťovaní a ústnych pojednávaní, kde daňové orgány vyžadovali účasť p. U. ako osoby nezastupiteľnej a od neho vyžadovali tisícky odpovedí bez reálnej výpovednej hodnoty, voči tomuto postupu sa spoločnosti museli brániť uplatnením svojich práv súdnou cestou, z ktorých dôvodov sa stali účastníkmi niekoľko desiatok súdnych sporov, keď podanými žalobami napadli nezákonnosť postupu ako aj rozhodnutí daňových úradov a podľa jeho vedomostí neboli tieto konania právoplatne ukončené v neprospech týchto subjektov, pričom Krajský súd v Košiciach v cca 190 prípadoch právoplatne konštatoval nezákonnosť postupu daňových úradov, dajúc do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7S/110/2011, ktoré bolo potvrdené najvyšším súdom rozhodnutím sp. zn. 2SŽf/16/2012 zo dňa 23. októbra 2012. Vyslovil názor, že v danom prípade je jeho žaloba odôvodnená a že nejde o zjavne neúspešné uplatnenie práva.

Ďalej žalobca poukazom na skutkové okolnosti daného prípadu uviedol, že súdom vyrubená povinnosť uhradiť súdny poplatok mu prakticky znemožňuje domáhať sa ochrany svojich práv súdnou cestou (nemá finančné prostriedky na ich úhradu), ktoré predstavuje jeho ústavné právo zaručené Ústavou SR aj napriek tomu, že výška súdneho poplatku nepredstavuje príliš vysokú čiastku (avšak pre žalobcu je aj táto suma v súčasnosti vysoká). Zopakoval, že spoločnosti personálne spojené s p. U. sú účastníkmi množstiev súdnych sporov, a tak celková výška súdnych poplatkov predstavuje sumy až niekoľko desiatok tisíc eur. Domáhať sa súdnou cestou zrušenia rozhodnutia pritom predstavuje jedinou zákonnú cestu, ktorou si žalobca môže uplatniť právo na svoju ochranu v danej veci. Z uvedených dôvodov, mal žalobca za to, že sú u neho splnené podmienky pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Nesúhlasil s odôvodnením prvostupňového súdu, že ním tvrdené okolnosti sú pre posúdenie žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov irelevantné, nakoľko práve tieto okolnosti vytvárajú situáciu, ktorá mu znemožňuje súdny poplatok zaplatiť - t. j. pomery žalobcu oslobodenie od súdneho poplatku odôvodňujú.

Nepřiznanie oslobodenia od súdnych poplatkov z dôvodu, že žalobca je podnikateľom a došlo by tým k preneseniu podnikateľského rizika z podnikateľa na štát, žalobca považoval v rozpore s judikatúrou najvyššieho súdu tvrdiac, že nemá oporu ani v súčasnej právnej praxi, v ktorej súvislosti poukázal na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5Obo/127/2008, 5Obo/128/2008, 5Obo/129/2008 z 30. júla 2009 a opätovne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach 4Cob/39/2012.

Žalobca nesúhlasil ani s tvrdením súdu prvého stupňa, že nepreukázal ním tvrdené skutočnosti, keďže prvostupňový súd mal vedomosť o desiatkach a stovkách podaných žalôb spoločnosťami personálne spojených s p. U. a práve Krajský súd v Košiciach taktiež má vedomosť o množstve úspešných súdnych rozhodnutí. Poukázal na to, že súd prvého stupňa žalobcu nevyzval na doplnenie žiadnych dôkazov, nevykonal žiadne dokazovanie a bez ďalšieho vec rozhodol v neprospech žalobcu, považujúc takýto postup v rozpore so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenia krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v

odvolaniach žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu proti uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov ako i odvolaniu proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku nie je možné priznať úspech.

Najvyšší súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobca žalobou podanou na krajskom súde sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č.: I/221/16013-84438/2011/990325-r zo dňa 2. septembra 2011. Uvedeným rozhodnutím žalovaný potvrdil dodatočný platobný výmer č. 740/230/10894/10/Bér zo dňa 30. apríla 2010, ktorým Daňový úrad Trebišov žalobcovi nepriznal nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie február 2008 a vyrubil mu rozdiel dane z pridanej hodnoty za toto zdaňovacie obdobie vo výške 238.114,91 eur. Krajský súd rozsudkom č. k. 7S 147/2011-53 zo dňa 21. novembra 2012 žalobu ako nedôvodnú zamietol, dospejúc k záveru, že preskúmané rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím správcu dane a postup im predchádzajúci bol v súlade so zákonom. Žalobcovi krajský súd právo na náhradu trov konania nepriznal. Proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvého stupňa žalobca podal odvolanie. Súdny poplatok s podaním písomného odvolania nezaplatil. Súd prvého stupňa napadnutým uznesením č. k. 7S 147/2011-97 zo dňa 5. februára 2013 vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku. Žalobca v podanom odvolaní proti tomuto uzneseniu požiadal o oslobodenie od súdneho poplatku. Doklady preukazujúce dôvodnosť oslobodenia od súdnych poplatkov žalobca nepredložil. Súd prvého stupňa napadnutým uznesením č. k. 7S 147/2011-108 zo dňa 11. marca 2013 nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu, že žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok ustanovených v § 138 ods. 1 O.s.p..

Vychádzajúc zo skutkových zistení odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd uznesením 7S 147/2011-97 zo dňa 5. februára 2013 vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku v súlade s ustanoveniami zákona o súdnych poplatkoch z dôvodu, že žalobca súdny poplatok splatný podaním odvolania nezaplatil.

Podľa ust. § 2 ods. 1 písm. a/, ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1,2,3 zákona o súdnych poplatkoch sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.

Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Za konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu súdu v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa platí poplatok podľa odseku 2.

Z vyššie citovaných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch nepochybne vyplýva, kto je poplatníkom, kedy vzniká poplatková povinnosť i aké sú následky nezaplatenia súdneho poplatku. Tým, že žalobca súdny poplatok splatný podaním odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa nezaplatil, súd prvého stupňa postupoval správne a v súlade so zákonom o súdnych poplatkoch, keď žalobcu vyzval na zaplatenie súdneho poplatku napadnutým uznesením zo dňa 5. februára 2013. Žalobca nevzniesol v podanom odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa žiadne konkrétne námietky, a preto odvolací súd posudzoval zákonnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa len vzhľadom na zákonnosť rozhodnutia z pohľadu zákonnej úpravy vzťahujúcej sa na povinnosť zaplatiť súdny poplatok účastníka

konania za odvolacie konanie.

Posudzujúc odvolanie žalobcu proti uzneseniu prvostupňového súdu, odvolací súd zistil, že žalobca sa v tomto odvolaní domáhal oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, a preto zamerl svoju pozornosť, či súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Zákondarca v citovanom ustanovení Občianskeho súdneho poriadku pripúšťa možnosť čiastočného, prípadne úplného oslobodenia od súdnych poplatkov. Predpokladom priznania oslobodenia od súdnych poplatkov je v prvom rade samotná žiadosť účastníka konania, preukázanie dôvodov, spočívajúcich v majetkových, sociálnych, finančných a pod. pomeroch účastníka, odôvodňujúcich oslobodenie od súdnych poplatkov a súčasne preukázanie, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Povinnosťou súdu je skúmať splnenie podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov v každom prípade individuálne, a to aj vzhľadom na individuálnosť každého konania.

Účelom ustanovenia § 138 O.s.p. je, aby účastníkovi nebolo len pre jeho majetkové a sociálne pomery znemožnené uplatňovať alebo brániť svoje právo. Pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov musia byť súčasne splnené dve podmienky. Prvou je nepriaznivá finančná, resp. majetková situácia a druhou skutočnosť, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. V prípade fyzických osôb sa prihliada aj na osobné a rodinné pomery. Vychádzajúc, ako z jazykového výkladu uvedeného zákonného ustanovenia, tak i zo zásady rovnosti účastníkov občianskeho súdneho konania, deklarovanou taktiež Európskym súdom pre ľudské práva, zákon nerozlišuje medzi subjektmi podnikateľskými a nepodnikateľskými. Oprávnenosť žiadosti preto súd hodnotí z hľadiska splnenia uvedených podmienok, pričom vychádza zo skutočností preukázaných žiadateľom.

O oslobodení od súdnych poplatkov v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia súd rozhoduje na návrh účastníka konania, ku ktorému je tento povinný pripojiť listinné dôkazy, deklarujúce jeho majetkové pomery.

V prejednávanej veci žalobca požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov pre nepriaznivú finančnú a majetkovú situáciu, ktorú bližšie odôvodnil v zásade skutočnosťami, ktoré zopakoval aj vo svojom odvolaní. K návrhu nepripojil žiadne doklady preukazujúce jeho tvrdenia.

Najvyšší súd po oboznámení sa so spisovým materiálom vyhodnotil postup krajského súdu ako zákonný, plne rešpektujúci ustanovenie § 138 ods. 1, 2 O.s.p., ako aj práva na súdnu a inú právnu ochranu garantované Ústavou Slovenskej republiky.

Najvyšší súd pri posudzovaní dôvodnosti návrhu žalobcu o oslobodenie od súdneho poplatku vychádzal aj zo skutočností mu známych z jeho činnosti, ktoré podľa § 121 ods. 1 O.s.p. netreba dokazovať, keď z konaní v obdobných prípadoch zistil, že žalobca ako fyzická osoba alebo ako jediný spoločník obchodných spoločností v konaniach súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutí a postupu Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (predtým Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky) na výzvu súdu prvého stupňa so žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov predložil tlačivo o svojich majetkových a finančných pomeroch bez náležiteho vyplnenia. Napr. v konaní najvyššieho súdu sp zn. 6Sžf/123,124/2013 žalobca na základe výzvy súdu predložil dňa 12. augusta 2013 krajskému súdu

tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania (§ 138 ods. 2 O.s.p.), ktoré však vyplnil len na jeho titulnej strane, t.j. v rozsahu identifikačných údajov účastníka konania - právnickej osoby, a tlačivo podpísal a dotoval. K tlačivu pripojil čestné vyhlásenie, v ktorom uviedol, že „obchodná spoločnosť dlhodobou nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť, spoločnosť nevstupuje do žiadnych nových obchodných vzťahoch a vykonáva iba nevyhnutné úkony spojené s chodom obchodnej spoločnosti. Obchodná spoločnosť ďalej vyhlasuje, že nedisponuje žiadnym hnutelným alebo nehnuteľným majetkom, s ktorým je oprávnená disponovať takým spôsobom, že tento majetok by mohol byť predmetom akéhokoľvek príjmu pre spoločnosť. Obchodná spoločnosť ďalej vyhlasuje, že všetky jej účtovné a iné doklady boli zaistené orgánmi činnými v trestnom konaní v marci 2011 a do dnešného dňa, napriek výzvam, jej tieto doklady neboli vrátené, čo spoločnosť vážnym spôsobom poškodzuje (okrem toho ide informáciu súdu známu aj z iných súdnych konaní). Z dôvodu zaistenia a nevrátenia dokladov orgánmi činnými v trestnom konaní spoločnosť nemohla podať daňové priznania dane z príjmov právnických osôb od roku 2010, nakoľko nezavinene nedisponuje svojimi vlastnými dokladmi, ktoré by boli podkladom na spracovanie daňového priznania.“

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd v prejednávanej veci vykonal zisťovanie majetkových pomerov žalobcu, ktoré je potrebné nielen tvrdiť, ale ich aj preukázať. Neprihliadal na skutočnosť, že žalobca je podnikateľským subjektom, ako na dôvod nepriznania oslobodenia od súdnych poplatkov, a už vôbec túto skutočnosť osebe nehodnotil ako dôvod pre nepriznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Podľa § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj právne predpisy uverejnené alebo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a právne záväzné akty, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a v Úradnom vestníku Európskej únie.

Podľa § 120 ods. 1, 2 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy ako navrhnúť účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určenie a zapretie rodičovstva, o osvojiteľnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e) súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhl.

Majetkové pomery žalobcu nemožno považovať za skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti (žalobca ani v iných konaniach nepredložil dôkazy preukazujúce dôvodnosť oslobodenia od súdnych poplatkov) a konanie o oslobodenie od súdneho poplatku nie je konaním, v ktorom by zákon ukladal súdu vyhľadávaciu povinnosť vo vzťahu k dôkazom potrebným na zistenie skutkového stavu. Je preto výlučne na žalobcovi, aby svoje tvrdenie o nepriaznivých pomeroch sám preukázal.

Keďže žalobca nepredložil doklady preukazujúce jeho tvrdenie o nepriaznivej situácii, krajský súd, logicky, nemohol vykonať akékoľvek dokazovanie v tomto smere. Preto bolo správne jeho rozhodnutie nepriznať žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu, že nepreukázal svoje tvrdenia o nepriaznivosti finančných a majetkových pomerov. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu, že súd mu nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov výlučne z dôvodu, že je podnikateľom, pretože z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu pravdivosť tohto tvrdenia žalobcu nevyplýva, keďže súd prvého stupňa nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu, že nepreukázal splnenie zákonných podmienok ustanovených v právnej norme § 138 ods. 1 O.s.p., ktorých splnenie zákonodarca predpokladá kumulatívne. Zo skutkových zistení daného prípadu je zrejmé, že žalobca bol v danej veci neúspešný, keďže jeho žaloba bola zamietnutá rozsudkom súdu prvého stupňa č. k. 7S/147/2011-53 zo dňa 21. novembra 2012, ktoré rozhodnutie prvostupňového súdu bolo rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžf/53/2013 zo dňa 28. mája 2014 potvrdené.

Odvolací súd zastáva zhodný názor ako súd prvého stupňa, že nemožno prihliadať ani na počet súdnych

konaní, v ktorých je žalobca účastníkom, respektíve na úspešnosť iných spoločností nachádzajúcich sa v obdobnej situácii ako žalobca v súdnych konaniach proti Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, pretože bez riadneho preukázania splnenia zákonných podmienok ustanovených v právnej norme § 138 ods.1 O.s.p., ktoré je súd povinný posudzovať v každej veci individuálne vzhľadom na skutkové okolnosti daného prípadu, tvrdené skutočnosti žalobcu nemôžu odôvodniť iné než zamietavé rozhodnutie o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenia krajského súdu podľa 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil, dospejúc k záveru, že krajský súd vo veci rozhodol po vecnej i právnej stránke správne a jeho postup pri rozhodovaní o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok, ako aj o návrhu žalobcu na oslobodenie od súdneho poplatku bol v súlade so zákonom ako aj s čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 a s § 224 ods. 1. Žalobcovi nepriznal náhradu trov tohto konania, pretože v tomto konaní bol neúspešný.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.